

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
Bogdan Zdrojewski

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 21.12.08

nr. 457 podpis

DDN/ 131/070/1/08/MK

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowczy Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie dotyczące likwidacji Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej, złożone przez pana senatora Jana Wyrowińskiego na 3. posiedzeniu Senatu w dniu 20 grudnia 2007 r., przekazane pismem BPS/DSK-043-57/07 z dnia 31.12.2007 r. uprzejmie proszę o przyjęcie następującego stanowiska.

Decyzja z dnia 25 czerwca 2007 r. o zamiarze likwidacji Centrum Edukacji Bibliotekarskiej i Dokumentacyjnej im. H. Radlińskiej w Warszawie (CEBiD), została podjęta w związku z brakiem prawnej możliwości dalszego prowadzenia tej jednostki. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004, Nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami) nie daje bowiem ministrowi właściwemu ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego podstaw do prowadzenia placówek kształcenia ustawicznego. W celu zagwarantowania słuchaczom Pomaturalnego Studium Zawodowego, funkcjonującego w ramach CEBiD, możliwości ukończenia nauki na dotychczasowych zasadach, jego likwidację zaplanowano na dzień 31 sierpnia 2008 r. Jednocześnie postanowiono, że zadania instytucji związane z doskonaleniem zawodowym kadr bibliotekarskich przejmie Biblioteka Narodowa. Podstawa prawna dająca Bibliotece Narodowej możliwość kontynuowania dotychczasowej misji CEBiD wynika m.in. z przepisów ustawy o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 r. (Dz.U. 1997 r Nr 85 poz. 539 z późn. zm.). Treść ogólnego zapisu art. 4 ust. 2 stanowi, że: „Do zadań bibliotek może ponadto należeć prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej.” Art. 17 ww. ustawy do zadań Biblioteki Narodowej zalicza „doskonalenie merytorycznej działalności bibliotek w kraju”. Narodowa Książnica wydaje się więc najwłaściwszym podmiotem uprawnionym do utrzymania i rozwoju dorobku CEBiD nie tylko w zakresie edukacji bibliotekarskiej, ale również informacyjnej i dokumentacyjnej.

Z dniem 1 września 2007 r. został powołany do życia Zakład Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej Biblioteki Narodowej (ZEBiD). Zadania

Zakładu są bardzo szerokie i w efekcie mają pokrywać się z działalnością CEBID, w ramach nakreślonych przez obowiązujące regulacje prawne. Biblioteka Narodowa została z końcem 2007 roku zarejestrowana w Wojewódzkim Urzędzie Pracy jako jednostka szkoleniowa i rozpoczęła nabór na kursy doskonalące dla bibliotekarzy oraz pracowników dokumentacji i informacji. Mają to być kursy problemowe, specjalistyczne, warsztaty i seminaria z zakresu organizacji i zarządzania współczesną biblioteką, tworzenia i obsługi baz komputerowych, selekcji, reklasyfikacji oraz ochrony i konserwacji zbiorów.

Jednocześnie podjęto prace mające na celu wprowadzenie zmian w obowiązujących przepisach, które umożliwią rozpoczęcie kursów kwalifikacyjnych, kończących się egzaminem tj.:

- kursu I stopnia, adresowanego do bibliotekarzy, pracowników ośrodków informacji oraz do kandydatów do zawodu, zapewniającego kwalifikacje na poziomie średnim (równoważnym ze studium bibliotekarskim).
- kursu II stopnia, skierowanego do absolwentów niebibliotekoznawczych studiów wyższych (licencjackich i magisterskich), w celu uzyskania przez nich kwalifikacji bibliotekarskich.

Rozważana jest także możliwość organizacji kursu pedagogicznego dla bibliotekarzy zatrudnionych w bibliotekach publicznych, pracujących z różnymi kategoriami czytelników (dzieci, osoby niepełnosprawne itp.) oraz kursu kwalifikacyjnego z organizacji i zarządzania biblioteką, adresowanego do kadry kierowniczej. Prace nad projektem prowadzone są przez Dyрекcję CEBID, która jednocześnie kieruje Zakładem Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej w Bibliotece Narodowej oraz konsultowane z Konferencją Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych. Z dyrektorami Wojewódzkich Bibliotek Publicznych podjęto także rozmowy na temat utworzenia punktów konsultacyjnych Biblioteki Narodowej, które kontynuowałyby działania prowadzone w dotychczasowych filiach CEBID.

Odnosząc się do kwestii zatrudnienia pracowników CEBID w Bibliotece Narodowej, pragnę poinformować, że dyrektor placówki, prof. dr hab. Marcin Drzewiecki, został doradcą dyrektora Biblioteki Narodowej, a Mirosława Majewska, wicedyrektor CEBID została kierownikiem Zakładu Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej. W ZEBID zatrudniono również dwie pracownice Centrum, zajmujące się prowadzeniem kursów i szkoleń, a we wrześniu 2008 r. planowane jest przejście kolejnych pracowników do Biblioteki Narodowej. Zakłada się utworzenie 11 etatów łącznie dla dotychczasowych pracowników CEBID. W trakcie rozmów pomiędzy kierownictwem Biblioteki Narodowej oraz CEBID ustalono również, że kadra wykładowców CEBID będzie zatrudniana przy prowadzeniu kursów kwalifikacyjnych ZEBID na podstawie umów o dzieło, przy czym warto zaznaczyć, że znaczna część wykładowców, dotychczas prowadzących kursy w Centrum, rekrutowana była spośród wysoko wyspecjalizowanych pracowników Biblioteki Narodowej.

Poruszając temat kształcenia kadry bibliotekarskiej, nie można pominąć zmieniających się oczekiwań użytkowników bibliotek, wymagających od ich pracowników stałego podnoszenia kwalifikacji. Według mojej opinii, zawód bibliotekarza powinni wykonywać absolwenci kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo lub innych kierunków studiów wyższych, zgodnie z potrzebami i profilem danej jednostki. Pragnę nadmienić, że wg oficjalnych danych Głównego Urzędu Statystycznego kierunek informacja naukowa

i bibliotekoznawstwo kończy rocznie około 1400 osób. W obecnej koncepcji kształcenia, absolwentów posiadających świadectwo maturalne zachęca się do zdobywania wyższego wykształcenia zawodowego, a nie pozostawiania nadal na poziomie wykształcenia średniego. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty nie wymienia już szkół pomaturalnych wśród instytucji tworzących polski system oświaty.

Podobne zdanie w tej kwestii wyraziła Krajowa Rada Biblioteczna. W dniu 25 lipca 2007 r. podjęła uchwałę w sprawie ogłoszonego zamiaru likwidacji CEBID, zawierającą następujące stanowisko: „(...) Nie można przedłużać stanu, w którym u podstaw istnienia tej zasłużonej instytucji leży „wada konstrukcji prawnej”, a konsekwencje mogą dotknąć przeszłości i przyszłości polskiego bibliotekoznawstwa. Sytuacja ta w równej mierze obarcza organizatora, jak też władze CEBID-u tolerujące ów stan. Stan ten musiałby – prędzej czy później – ulec zmianie. Stąd ważne jest kontynuowanie form doskonalenia zawodowego bibliotekarzy, zaproponowane przez Bibliotekę Narodową. Pozostałą część dotychczasowej działalności CEBID-u, a więc funkcję edukacyjną, muszą określać właściwe dla niej przepisy. Wierzymy, że w oparciu o odpowiednie podstawy prawne powstaną w kraju średnie szkoły bibliotekarskie, a maturzyści będą mogli podjąć studia licencjackie w szkołach wyższych. To dla przyszłości bibliotek, ich profesjonalizmu i pozycji w środowisku jedyny możliwy kierunek. W naszym odczuciu w zmieniającej się rzeczywistości kulturowej i w dalszej perspektywie bibliotekarz musi być kompetentnym przewodnikiem po wiedzy i informacji. Tę możliwość stwarza jedynie edukacja akademicka.”.

Łęczę wyrazy szacunku,

ZAM. MENISTRA KULTURY
BIBLIOTEKA NARODOWA
PODSEKRETARZ STANU
Tomasz Merta
Tomasz Merta

Warszawa, dnia 17 stycznia 2008 r.